

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Συνδρομή } Ἐτησ. Δρ. 4
              } Ἐξωτ. 7

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΝ ΔΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΣΚΟΠΟΝ

Τ Ο Τ Ε Υ Χ Ο Σ
Δ Ε Π Τ Α 25

ΕΤΟΣ Γ'—ΑΡΙΘ. 15

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1920

ΑΘΗΝΑΙ, Ὅδου Νίκης 11—Ἐλεθ. τηλ. 9-97

Τὸ ἀρχόμενον ὑπὸ τὸσον καλοῦς οἰωνοῦς 1920 τὸ Κέντρον τοῦ Σ. Ε. Π. εὐχεται πρὸς πάντας τοὺς Ἀξιωματικοὺς ἐν γένει καὶ Προσκόπους νὰ τὸ διέλθωσιν ἐν ὑγιεῖα καὶ προόδῳ τοῦ κοινοῦ προσκοπικοῦ Ἰδεώδους ὅπερ πάντες ἐπιδιώκομεν.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ 1919

Οἱ κώδωνες χτυποῦν χαρμόσυνα καὶ ἡ χαρὰ εἶναι ζωγραφισμένη εἰς ὄλων τὰ πρόσωπα.

Εἶναι Χριστούγεννα, ἡ ἅγια αὐτὴ μέρα, τοῦ σκόρπισε εἰς ὄλον τὸ Κόσμον τὴν πρώτην ἀγτιδα τῆς ἐλευθερίας.

Ποτέ μου δὲν εἶδα πλέον λαμπρὰ Χριστούγεννα. Ὅλοι γεμάτοι χαρὰ καὶ ζωὴ βαδίζουσι τὸν δρόμον τοῦς.

Παντοῦ κίνησις καὶ γέλοια.

Γιατί ἀρὰ γε, τόσα χρόνια τώρα, αὐτὴ ἡ ἡμέρα περνοῦσε σχεδὸν ἀπαρατήρητη; Γιατί ἀντὶ χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, εἰς ὄλων τὰ πρόσωπα ἦταν ζωγραφισμένη ἡ λύπη;

— Γιατί τόσα χρόνια, στενάξαμε κάτω ἀπὸ βάρος ζυγίου...

Γιατί νοιώθαμε πῶς ὁ τύραννος ἦταν ἐκεῖ κοντὰ μας καὶ καιροφυλακτοῦσε, ἔτοιμος νὰ σκοτώσῃ, νὰ ἀτιμάσῃ, νὰ καταστρέψῃ κάθε τι Ἑλληνικόν, κάθε τι ποῦ τὸν ἠμποδίζε στὰ βάρβαρα σχέδιά του.

Γιατί γύρω μας ἔτρεχε ἀφθονο τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν μας καὶ μᾶς θύμιζε κάθε στιγμή τὴ σκλαβιά καὶ τὴ δυστυχία μας.

Τώρα ποῦ ἀπετινάξαμε τὴν δουλείαν ποῦ βάρυνε τὸ λαϊκόν μας καὶ μπορούμε πρὸς ἐλευθερία νὰ γιορτάσωμε τὴν ἅγια αὐτὴ ἡμέρα, τώρα ξεσπᾷ ἡ χαρὰ μας καὶ δὲν μπορούμε νὰ συγκρατήσωμε τὸν ἅγιον ἐνθουσιασμό ποῦ μᾶς κυριεύει.

Τώρα ποῦ ἡ Κυανόλευκη κυματίζει περήφανα στὴ Σμύρνη μας, ξεχνοῦμε ὅλα μας τὰ βάσανα καὶ ὅλες μας τὰς λύπες, καὶ δὲν βλέπομε παρὰ τὴ λευθεριά, — ποῦ βασιλεύει γύρω μας. Τὴ λευθεριά, — ποῦ μᾶς ἐμψυχώνει καὶ μᾶς ἀνασταίνει.

Καὶ ὅλη μας ἡ χαρὰ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός ξεσποῦν σὲ δυὸ λόγια: «Ζήτω ἡ λευθεριά!»

Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ μέθη ἀκούονται καὶ οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ γιὰ Ἐκεῖνον, ποῦ κάτω ἔκει στὴν πρωτεύουσα τοῦ πολιτισμοῦ, στὸ Παρίσι, τόσον ἀγωνίζεται ἀκόμη γιὰ μᾶς, γιὰ τὴν ἐλευθεριά μας! Γιὰ Ἐκεῖνον, ποῦ ἐνσαρκώνει μέσα του ὄλον τὸν Ἑλληνισμό, ὄλην τὴν Ἑλλάδα... **Γιὰ τὸν Μεγάλον Ἑλληνα!**

Σμύρνη

Γ. ΣΤΙΒΑΚΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν. χης Ὁ. Ἐγ. Α. Ἄρ.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ Σ. Ε. Π.

ΒΟΛΟΣ

Τὸ Δημ. Συμβούλιον Παγασῶν (Βόλου) τῇ προτάσει τοῦ κ. Δημάρχου ἐνέκρινε δωρεὰν ὑπὲρ τῶν Προσκοπικῶν Ὁμάδων Βόλου δραχ. 700.

Συγχαιρομεν τὸν κ. Δήμαρχον μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν Δημ. Συμβουλίου καὶ εὐχόμεθα εἰς τοὺς κ. γονεῖς τῶν Προσκοπιῶν νὰ ἀξιοθῶσιν αὐτοὶ νὰ συμπληρώσωσι τὰ ὑλικά κενὰ τῶν Ὁμάδων προκειμένου διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν διὰ τοῦ Προσκοπισμοῦ μόρφωσιν τῶν τέκνων τῶν.

Τὴν 15 Δεκεμβρίου 1919 οἱ Πρόσκοποι ἐξέδραμον εἰς ἡμερησίαν ἐκδρομὴν εἰς Στυγιάτες, ἐνθα μόνον τῶν παρεσκευάσαν, προσκοπικῶς, τὸ συσσίτιον διὰ τὸ γαστήριον τῶν.

Ἐγένετο ἡ ἀπτύξις προσκοπικῶν θεμάτων, ἐπαίχθησαν προσκοπικὰ παιγνίδια καὶ τὴν ἑσπέραν γεμάτοι χαρὰν ἐπέστρεψαν.

Τὴν 17 ἰδίου μηνὸς ἡ μία τῶν ὁμάδων ἐξασκήθη ἐν τῷ λιμένι εἰς τὴν λεμβοδρομίαν. Τὴν δὲ 18 μ. μ. ἔγινε γενικὴ συγκέντρωσις τῶν Προσκοπῶν μαθητῶν (τῶν ἐργατικῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς ἐργασίας τῶν) ἐν στολῇ πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ ἀνάπτυξιν προσκοπικῶν θεμάτων.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν Θεσ[σ]νίκῃ παρουσίας τοῦ κ. Ἐφόρου Πέλλης ἐγένετο παρουσία αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Τ.Ε.Θ. συγκέντρωσις καὶ ἐπιθεώρησις τῶν Ὁμάδων 7, 8, 9, 10, 12. Αἱ ἐντυπώσεις ὑπῆρξαν λίαν καλαί, ἀπεδείχθη δηλ. ἡ συστηματικὴ ἐργασία τῆς προόδου καὶ τῆς πειθαρχίας.

Εἰς ἐκ τῶν κ. Ὑπαρχηγῶν ἔκαμε διάλεξιν με θέμα τὰ ἄρθρα τῆς προσκοπικῆς ὑποσχέσεως. Μετὰ τὴν διάλεξιν ἠκολούθησαν προσκοπικὰ παιδιὰ καὶ μετὰξὺ δύο Ὑπαρχηγῶν πύγμαξις.

Οἱ κ. Ἐπιθεωρηταὶ ἀλεχώρησαν με λίαν εὐαρέστους ἐντυπώσεις.

ΚΑΒΑΛΛΑ

Ὁ κ. Δήμαρχος Καβάλλας ἐνήργησε τὴν ἔγκρισιν πρὸς χορηγίαν τοῦ ποσοῦ 2000 δραχμῶν ὑπὲρ τῆς ἐν Καβάλλᾳ ἐπικρατήσεως καὶ προόδου τοῦ Προσκοπισμοῦ. Ὁ κ. Δήμαρχος χορηγῶν τὴν δωρεὰν ταύτην ἀποδεικνύει πόσον ὑψηλὴν ἐκτίμησιν ἔχει εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ Προσκοπισμοῦ, ὅστις ἐν Καβάλλᾳ θὰ δώσῃ τοὺς καλλιτέρους καρποὺς ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διακεκριμένου Τ. Ἐφόρου καὶ ἱατροῦ κ. Ἀναστ. Ἀποστολάτου.

Τὰ θερμὰ συγχαρητήριά μας.

Ἐορτὴ κ. Γεν. Ἀρχηγοῦ. Οἱ Πρόσκοποι Καβάλλας ζωηρότατα ἐώρτασαν τὴν 15ην λήξαντος μηνὸς

τὴν ἑορτὴν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γεν. Ἀρχηγοῦ τοῦ Σώματος τῶν Προσκοπῶν κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τοῦ ἰδιαιτέρου ἐλευθερωτοῦ τῶν. Τὴν χαρὰν καὶ ζωηρότητα αὐτῶν μετέδωκαν εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐμποιήσαντες ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ κοινόν.

ΠΑΤΕΛΗ (Φλωρίνης)

Ἐπὶ τῇ εὐφροσύνῳ εὐκαιρίᾳ τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Σώματος Ε. Π. καὶ Ἀρχηγοῦ τῆς Φυλῆς μας κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου, πρωτοβουλία τῶν προσκόπων τῆς μεγάλης ταύτης παραλιμνίου καὶ ρωμαντικῆς κωμοπόλεως, ἐψάλη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου κατασκευαστικὴ δοξολογία, εἰς ἣν παρέστησαν, αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαί, τὰ σχολεῖα καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι.

Μετὰ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ μακροημερεύσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὁ παρευθύνων εἰς τὴν κωμόπολιν μας δι' ἐργασίας του Ἐφορος Πέλλης κ. Σ. Θαλασσινὸς ἐξῆρεν ἐνθουσιωδῶς τὸ Ἐθνικὸν ἔργον τοῦ κ. Προέδρου καὶ ἀνέλυσεν ἔπειτα λεπτομερῶς τὰ παρα τῶν κ. Πρωθυπουργοῦ συντελεσθέντα ὑπέροχα κατὰ τοῦ ἔργου ὁ γνωστὸς ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν Ἐθνικὰ Ἀναστ. Γκιούρος, οἱ δὲ πρόσκοποι ὑπὸ σχολάρχου κ. Ἐλευθερίου ἐπευφημίας τοῦ πλήθους, ἔψαλαν τὸν διατόκον Ἐθνικὸν Ὑμνον καὶ τὸν Ὑμνον τοῦ «Βενιζέλου».

Μετὰ τὴν τελετὴν ἔγινεν ὑποδοχὴ ἐν τῇ λίαν εὐπροσώπῳ προσκοπικῇ λέσχῃ, ἐνθα ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ἐνθουσιαστικῆς μετὰ τῶν κατοίκων, ἐπανηγύρισαν τὰ ὀνομαστήρια τοῦ πολυτίμου Ἐθνάρχου.

ΑΘΗΝΑΙ

Ἔργα καὶ ἡμέραι ἐνάτης ὁμάδος Ἀθηνῶν.

Ἡ ἐνάτη ὁμάς ἰδρύθη τὸν Μάιον τοῦ 1918 ἀπὸ τὸν γνωστὸν λάτρην τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς καθηγητὴν κ. Ἀγγελον Φέτσην καὶ τοὺς ἐνθουσιώδεις νέους Βλάχον Γεώργιον, Γαλάνην Σπ., Σαραντίδην Γ., Περβαϊνᾶν Ρ., Γαρέζον Σπ., Ἀθανασιάδην Ἡλ., Γραφιδὸν Νικ., Παπαχρήστου Γ., Βαρβαροῦ Ἐμμ., Μπαϊρακτάρην Κ., Καλφαρέντζον Εὐαγγ., Σταθουλόπουλον Δ., Παπαναστασίου Στ., Βερσῆν Γ., Ζήσιμον Ἰω., Καραντινὸν Π., Δημητρακόπουλον Χ. καὶ Βερσῆν Μ.

Οἱ νέοι οὗτοι ἀνέπτυξαν τόσην δραστηριότητα καὶ ζῆλον διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ προκοπὴν τῆς ὁμάδος τῶν ὥστε ἐντὸς τοῦ 1918 νὰ δυνηθῶσι νὰ ἐπιδείξωσι ταύτην ἐνώπιον τῶν γονέων καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Σώματος πλήρη ἐκ τεσσαράκοντα προσκόπων ἔξ ὧν δέκα Α'. τάξεως, δώδεκα Β'. τάξεως καὶ οἱ λοιποὶ δόκιμοι.

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1919 πληθυνθεῖσα

Τὸ ὑπὸ τὸν ἰδρυτὴν ἀρχηγὸν κ. Ἀγγελὸν Φέτονη Β' Σύστημα ομάδων Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Ὑμηττοῦ ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν.

ἴδρυσε καὶ ομάδα μαθητευομένων, ἀποτελέσασαι οὕτω τὸ Β' σύστημα ομάδων Ἀθηναίων.

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐκτὸς τῶν τακτικῶν του συγκεντρώσεων, ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Συλλόγου ἔνθα γυμνάζεται καὶ παίζει, ἐτέλεσε καὶ πλείστας ἐκδρομὰς εἰς ὅλα τὰ τοπεῖα τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Σαλαμίνος ὡς καὶ στρατόπεδα κατὰ τὸ θέρος. Οὕτω τὸ 1918 ἐτέλεσεν τὰς ἑξῆς: διήμερον στρατόπεδον εἰς Γλυφάδα, ἑξαήμερον εἰς Βουλιαγμένην με ἀγῶνας κολυμβητικῆς, δεκαήμερον στρατόπεδον εἰς τὸ ὄροπέδιον τῆς Πάρνηθος με μακρὰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰς τοποθεσίας τοῦ βουνοῦ, εἰς Σκαρामαγκᾶ καὶ Πέραμα Πειραιῶς κλπ.

Κατὰ δὲ τὸ 1919 τὰς ἑξῆς: εἰς Καισαριανὴν καὶ Ζωοδόχον Πηγήν, εἰς Μοιὴν Πεντέλης καὶ ὑψίστην κορυφὴν Πεντέλης διὰ νυκτὸς καὶ ἐκεῖθεν κατάβασιν εἰς Διόνυσον (τριήμερον στρατόπεδον), εἰς Δαφνίον καὶ Σκαρामαγκᾶ, εἰς Ἀγ. Νικόλαον (πάλους), (δεκαήμερον στρατόπεδον) εἰς Μοιὴν Φανερωμένης Σαλαμῖνος (δεκαήμερον στρατόπεδον) κλπ.

Μία ἀπὸ τὰς τελευταίας ὁραίας ἐκδρομὰς εἶνε ἡ διὰ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Ὑμηττοῦ εἰς Ἀγ. Ἰωάννην τὸν Κυνηγὸν καὶ Ἀγ. Παρασκευὴν με τὸ ἑξῆς πρόγραμμα:

Ἀναχώρησις ἕξ Ἀθηναίων 7 1/2 π. μ., ἀφίξις εἰς τὸ δάσος τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου εἰς τὰς 9 1/2 π. μ. Ὀμιλία ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ — ἱστορικὴ καὶ τοπογραφικὴ ἑξέτασις τοῦ ὄρατοῦ ὁρίζοντος — ἀσκήσις ἀνιχνεύσεως ἐντὸς τοῦ δάσους, πρόγευμα ἀπὸ θουμασίας κούμαρα συλλεγέντα παρὰ τῶν μὴ λαβόντων μέρος εἰς τὴν ἀσκήσιν. Κάθοδος εἰς Ἀγ. Παρασκευὴν, γεῦμα, ἐργασία κατ' ἐνωμοτίας, ὀμιλία ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ

ἔπειτα ὑπὸ τοῦ μελετηροῦ (ὑπ)γοῦ Ζησίμου. Τελευταῖον ἐπαίχθη ἡ ἀριεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Φοτη εἰσαχθεῖσα θουμασία Ἀμερικανικὴ παιδιὰ Basket-ball.

Εἰς τὴν ἐκδρομὴν ταύτην τόση ἦτο ἡ εὐχαρίστησις καὶ ἡ ἀντοχὴ τῶν Προσκόπων, ὥστε κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς Ἀθήνας ἐβάδισαν ὀλόκληρον τὴν ἀπόστασιν με βῆμα σάλπιγγος καὶ τυμπάνου ἀνευ οὐδεμιᾶς ὥρας στάσεως! (9 χιλιόμετρα).

Ὁ Ἴνδὸς τοῦ Β'. Συντάκματος

~~~~~

Διωρίσθησαν Π. Ἐφορος Κων)πόλεως ὁ Ἀρχίατρος κ. Α. Ἀντύπας καὶ μέλη τῆς Π. Ἐπιτροπῆς Κων)πόλεως οἱ κ. Κ. Ζαμαρίας Διευθυντῆς Σχολῆς Γλωσσῶν, Β. Ἀριστόβουλος φιλόλογος, Φαβιάτος τμημ. Τραπέζης, Σάρρος καθηγητῆς, Οἰκιάδης μηχανικός, Μηλιώτης δικηγόρος, Φωτιάδης ἰατρός, Ι. Καροτσέρης καὶ Μ. Καροτσέρης φιλαθλοὶ καὶ Πριναίρης ἰατρός.

Τῆς Π. Ἐπ. Ἰωαννίνων οἱ κ. Γ. Ἰωαννίδης Δήμαρχος, Γ. Καλούδης Γυμνασιάρχης, Κ. Κατσαδήμης δικηγόρος.

Τ. Ἐφοροὶ Βελβενδοῦ ὁ καθηγητῆς κ. Ἰω. Φυλακτῆς, Ζακύνθου ὁ Διευθυντῆς Ἀρχαιοφυλακείου κ. Λεων. Ζώης, Ἰωαννίνων ὁ Ἐπιθεωρητῆς τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως κ. Γρ. Καράτοσλος, Ἡρακλείου Κ. ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Κ. Παπαδάκης.

Ἐπὶ τῆς Ὁ. Περαιᾶς Σμύρνης ὁ κ. Δικ. Ὀμηρος. Ἀρχηγοὶ Βελβενδοῦ ὁ κ. Δ. Ἀσιμῆς Διευθ. Ἡμ/αίου, Ἡρακλείου Κ. ὁ κ. Κ. Παπαδάκης, Ἀγ. Κηρύκου Ἰκαρίας ὁ κ. Σταῦρος Μωραΐτης, Ἐδέεσης ὁ

κ. Εὐθ. Μικρούλας, Καβάλλας ὁ κ. Γ. Παπαχριστοδούλου.

Ἰπαρχηγοὶ Ἀθηνῶν ὁ κ. Ἀναστ. Ἀντωνόπουλος, Θεσσαλονίκης Γ. Νούσιας, Εὐάγ. Σουλτάνης, Β. Φαρμακίδης, Ἀλ. Κωνσταντινίδης, Δημ. Τσαπούλης, Κ. Μαυρίδης, Ἀλ. Ἀναστασιάδης, Ἰω. Τζέμαν, Εὐρ. Μελανίδης.

Ἐνεκρίθησαν τὰ ἰδρυτικὰ μέλη τῶν Τ. Π. Σ. Βελβενδοῦ, Κοζάνης, Ναούσης, Ἰωαννίνων, Ἑρχκλείου Κ., Χανίων, Ἰκαρίας, πόλεως Σμύρνης, Καβάλλας.

Διεγράφησαν ἐκ τοῦ Μητρώου τοῦ Σ. Ε. Π. οἱ Ἰπαρχηγοὶ Βεροίας Εὐ. Παυλίνης καὶ Ναούσης Θ. Πεχλιβάνος.

ΚΑΪΡΟΝ

Ἀπὸ τὸν Αὐγουστον τοῦ 1913 ἡμέραν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Προσκοπισμοῦ ἐν Καίρῳ σήμερον καυχώμεθα διότι ἂν καὶ ἐγκαταλελειμμένοι κυριολεκτικῶς εἰς τὰς τυχὰς μὴς κατορθώνομεν νὰ συντηρούμεθα ἠθικῶς καὶ οικονομικῶς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος λέσχην ἔχωμεν τὸ γυμναστήριον «ὁ Ἰφίτιος» ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔχομε μιά ξύλινη πατάγα γιὰ Ἀρχηγεῖο κάθε ἄλλο ἀπὸ πολυτελὲς καὶ μὴ μεγάλη σκηπὴ γιὰ νὰ καταφεύγωμεν ἐν περιπτώσει βροχῆς. Στὸ γυμναστήριον λοιπὸν γίνεται καθαρῶς προσκοπικὴ ἐργασία ὑπαίθρου.

Ἐφημερόσαμε τὸ σύστημα τῆς κατ' ἐνωμοτίας διδασκαλίας καὶ ἐκπαιδεύσεως ὀδηγοῦμενοι πάντοτε ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ τὸν ὁποῖον τηροῦμε ἀπαρεγκλίτως. Αἱ συγκεντρώσεις γίνονται κάθε Τετάρτη γιὰ θεωρία καὶ κάθε Σάββατο γιὰ προσκοπικὰ γυμνάσια καὶ κάθε 15 μέρες κάνομε καὶ μιά ἐκδρομὴ.

Τὸ μόνο πρᾶγμα ποῦ μᾶς στενοχωρεῖ ἀρκετὰ εἶνε ἡ ἔλλειψις βαθμοφόρων καὶ πρὸ πάντων Ἀρχηγῶν. Γιαντὸ ἀπεφασίσαμε νὰ χωρίσωμε τὴν ὅλη δύναμι εἰς 4 διμοιρίας μὲ δύο ἐνωμοτίας ἐκάστην καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἓνα διμοιρίτην (ἀπὸ τοὺς παλαιότερους ἐνωμοτάρχας), δηλαδὴ σὲ σχηματισμὸ Λόχου.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης δυνάμεως εἶνε ὁ μόνος Ἀρχηγὸς κ. Δημήτριος Χρήστοβιτς, εἰς τὸν ὁποῖον ἄλλως ὁρεῖται ἡ ὑπαρξίς τοῦ Σώματος σήμερον, μὲ βοηθὸν τὸν ὑποφαινόμενον καὶ ὑπαρχηγὸν σημαιοφόρο τὸν κ. Ι. Βιλλᾶν. Τὸ σύστημα λοιπὸν αὐτὸ μᾶς ἔχει φέρει λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα μέχρι σήμερα.

Ἐνα ἄλλο πρᾶγμα ποῦ μᾶς στενοχωρεῖ εἶνε τὸ οικονομικὸ ζήτημα. Συντηρούμεθα ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα ταμεῖα τῶν Ὁμάδων, τὰ ὁποῖα μόλις καὶ μετὰ κόπου ἀνταποκρίνονται στὰ ἔξοδα. Οἱ μόνοι πόροι μᾶς εἶνε οἱ ἔξωτεροὶ συνδρομηταὶ ποῦ τοὺς ἐγγράφουν οἱ ἴδιοι οἱ πρόσκοποι, ἀλλὰ πάντοτε εἶνε μικρὰ πρᾶγματα.

Ἡ 3ῃ Ὁμάς Σούμπρας καὶ ἡ 6ῃ Ἡλιουπόλεως προσδεύουν περιοριζόμεναι εἰς τὴν προσκοπικὴν διδασκαλίαν.

Ἡ δύναμις τοῦ «Ἰφίτιου» (ἔτσι ὀνομάζομε τὴν 1ῃ καὶ 2α Ὁμάδα ποῦ ἐδρεύουν στὸ γυμναστήριον) ἔκαμε ἡμερησίᾳ ἐκδρομὴ μέσα στὴν ἔρημο 5 χιλόμετρα ἀνατολικῶς τῆς Ἡλιουπόλεως. Ἀπὸ τὸν τοπογραφικὸ χάρτη ποῦ πάντοτε συμβουλευόμεθα εἰς τοιοῦτου εἴδους ἐκδρομὰς εἶδαμε ὅτι στὸ μέρος ποῦ κατεσκηνώσαμεν εἴμεθα 170 μέτρα ὑψηλότερα τοῦ Καί-

ρου καὶ 270 τῆς θαλάσσης. Φαντάζεσθε λοιπὸν τί δροσερὸ καὶ καθαρὸ ἀεράκι ἐφυσούσε ἐκεῖ. Ἀνεπνεύσαμε λοιπὸν ὀξυγόνο ὅσο μπορούσαμε περισσότερο καὶ θυμηθῆκαμε τὰ λόγια τοῦ Μεγάλου μᾶς Προσκοποῦ κ. Γεν. Ἐφόρου, ὅτι τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ διέρχονται τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς των στὸ ὑπαίθρου καὶ ὄχι στοὺς κινηματογράφους καὶ στὰ κίφνεϊα. Τὸ βράδυ ὅταν γυρίσαμε εἴμαστε ὅλοι ροδοκόκκινοι καὶ εὐθυμοὶ καὶ τὸ σῆμα ἄναβε κυριολεκτικῶς. Μὲ λίγα λόγια ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκδρομὴ κερδίσαμε ἓνα χρόνον ζωῆς. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ ἐξηκολήθημεν στὰ Μόρες καὶ Σημαφόρα καὶ ἐκίναμε καὶ γυμνάσια λόχου.

Αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ βίος τῶν Προσκοπῶν Καίρου. Εὐρισκόμεθα ἀτυχῶς εἰς τὸ προοίμιον μεγάλης καὶ συστηματικῆς διοργανώσεως ἢ ὁποῖα διὰ τὴν φορὰν ταύτην θὰ θέσῃ στερεὰ τὰ θεμέλια τῆς προσκοπικῆς ἰδέας ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ Μεγαλείου τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας.

Ἐλπίζομεν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τῶν συναδέλφων μᾶς τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ μᾶς γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Προσκοπισμοῦ.

Καίρον Δεκέμβριος 1919.

ΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΒΑΛΛΑΣ

Ἰπάρχηγος τῆς Ο. Κ. Αἰ.

ΔΙΑ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΟΜΑΔΑΣ

Συνιστῶμεν εἰς ὅλας τὰς Ὁμάδας νὰ προμηθευθῶσιν ἀνὰ ἓν Σῶμα τῆς «Ζωῆς Προσκοπῶν» διὰ τὴν Λέσχην των ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της (τῆ 1 Ἰουνίου 1917-30 Μαΐου 1919). Εἶνε ἀνεκτίμητος ἡ χρησιμότης καὶ ἡ ὠφέλεια τῶν Προσκοπῶν οἱ ὁποῖοι ἐξ αὐτοῦ θὰ μαθάνωσιν ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων καὶ τὴν κίνησιν καὶ πρόοδον τοῦ Σώματος ἐν γένει.

Τὰ δύο λήξαντα ἔτη τοῦ περιοδικοῦ θὰ παρέχωνται μόνον ἀντὶ δραχ. 5 καὶ οὐχὶ 10 ὡς ἐκανονίσθη διὰ τοὺς νέους Προσκοποὺς, διὰ τὴν Λέσχην τῆς Ὁμάδος καὶ βιβλιοδετημένα μὲ πανὶ καὶ χρυσᾶ γράμματα δραχ. ἐπὶ πλέον 4.

Εἶνε δυστυχῶς ὀλίγα καὶ ὄσοι κατανοοῦν τὴν χρησιμότητα ἃς στέλλουν τὸ ἀντίτιμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀλληλογραφοῦντες πρὸς τὸ Κέντρον καὶ ἰδίᾳ οἱ στέλλοντες ἐπιταγὰς, νὰ μὴ θέτωσιν τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν Διευθυνόντων τὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν ὁποῖαν ἀπευθύνονται ἀλλὰ νὰ ἐπιγράφωσι: «Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀποθήκης Σ. Ε. Προσκοπῶν», «Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ Ζ. Π. Σ. Ε. Προσκοπῶν», «Πρὸς τὸν Κύριον Γενικὸν Ἐφορον Σ. Ε. Προσκοπῶν», ὁδὸς Νίκης, 11 εἰς Ἀθήνας. Ἄλλως προκαλοῦσιν ἀταξίαν καὶ δυσκολίας διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐπιταγῶν. Νὰ μὴ λείπη ὀλογράφως ἢ λέξιν «Προσκοπῶν» διὰ νὰ ἔχετε τὴν νόμιμον ταχυδρομικὴν ἀτέλειαν διὰ τὰ ἐγγράφα τῆς ὑπηρεσίας πάντοτε καὶ μὲ σφραγιδα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ

2α Μέρα. Από Μπαλιτζίμι εις Καβακλί.

.....Είπε ή ώρα 6 μ. μ. Φορτώνουμε τὰ σακκιδιά μας στὰ γαϊδούρια και ξεκινούμε για τὸ Καβακλί. Ὁ δρόμος εἶνε δύσκολος κι' ἀναγκάζομαστε νὰ πάρουμε ὁδηγό. Τ' ἀγκάθια εἶνε τόσο πολλά, ὥστε εἶνε ἀδύνατο νὰ κρατήσωμε τὴ γραμμὴ μας. Τὸ κατα-

ρωδιές και μᾶς κάνουν νὰ ξεχάσωμε για μιὰ στιγμή τὴν κούρασή μας.

Περνοῦμε τὸν ποταμὸ και χωρὶς νὰ σταθοῦμε διόλου, ἀνεβαίνουμε τὸ ὑψόμεν. Ἐκεῖ κάνουμε πεντάλεπτο σταθμὸ. Βρισκόμαστε λιγώτεροι κατὰ τέσσερες. Ξαναρχίζουμε τίς σφυρηματίες. Οἱ σαλπικταὶ παίζουν διάφορα σαλπίσματα, μὰ καμμὶ ἀπάτησι δὲν

ΤΟ ΣΥΣΣΕΙΤΙΟ. Οἱ πρόσκοποι πέρνουν τὸ συσσίτιο τους ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Ἐφόρου κ. Κ. Χατζηγεώργη και τοῦ Ἀρχηγοῦ Στρ. Παπανικόλα.

λαβαίνουν οἱ Ἀρχηγοὶ μας και διατάζουν Προσκοπικὴ πορεία.

Βρισκόμαστε σ' ἓνα κατηφορικὸ μονοπάτι, γεμάτο πέτρες. Οἱ Ζαχαῖται—ὅπως εἶχαμε ὀνομάσει τοὺς μικροὺς μας, κατὰ τὸ σῶμα πρόσκοπους τῆς ἐκδρομῆς—προχωροῦν μπροστὰ τρεχάτοι. Ὁ κατήφορος ἀνυπόφορος. Κάθε τόσο κινδυνεύομε νὰ πέσωμε. Προχωροῦμε ὁμῶς, για νὰ μὴ μᾶς βρῆ ἡ νύχτα στὸ δ. ὄμο. Ὁ κατήφορος καταλήγει σὲ μιὰ ὁμορφὴ κοιλάδα. Τρεχάτοι κατεβαίνουμε. Μᾶς εἰδοποιούν νὰ μετριάσωμε τὸ βῆμά μας, γιατί ἔχομε ἀργοποροῦντας. Αὐτὸ ὁμῶς εἶνε ἀδύνατο. Τίποτε δὲν ἤμπορεῖ νὰ σταματήσῃ τὴν ὁρμὴν μας και τὸν πόθον μας νὰ φτάξωμε νωρίς στὸ Καβακλί.

Για νὰ μὴ χαθοῦν ὁμῶς οἱ σύντροφοί μας περπατοῦμε μὲ τὴ σφυρίχτρα στὸ στόμα και τὰ γύρω βουνα ἀντιλαλοῦν τὲς σφυρηματίες μας. Μπρὸ μας βρίσκεται ἓνας ξηροπόταμος. Γύρω του οἱ ἀνθισμένες λυγαριές και ροδοδάφνες, μᾶς ρίχνουν τὲς ὁμορφές τους; μ-

πέρνομε! Στὴν ἰδέα, πῶς χόθηκαν οἱ σύντροφοί μας, ἀνατριχίσομε. Τὸ φόβον μας ὁμῶς μετρίαζε τὸ γεγονός, ὅτι ὁ γεωπόνος, ὁ παρακολουθῶν τὴν ἐκδρομὴν, εὑρίσκεται μαζί τους.

Ξεκινοῦμε και πάλι. Σὲ λίγο βρισκόμαστε στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψώματος. Δεύτερος σταθμὸς. Πάλι σφυρίζομε, φωνάζομε, σαλπίζομε. Χαμένος κόπος! Στέλνομε ἀνιχνευτάς. Ἀλλὰ κι' αὐτοὶ σὲ λίγο γυρίζουν ἀπρακτοί. Ὁ ἥλιος ἔχει δύσει τὸ σκοτάδι ἀρχίζει νὰ ἀπλώνεται γύρω μας και ἔχομε ἀκόμη, ἀρκετὸ δρόμον για τὸ Καβακλί. Διψασμένοι, κουρασμένοι και ἀνήσυχτοι για τὴν τύχη τῶν συντρόφων μας ἐξακολουθοῦμε τὸ δρόμον μας.

Νύχτωσε! Ἀπὸ μακριὰ βλέπομε φῶς. Εἶνε τὸ Καβακλί; Ὅχι δυστυχῶς. Εἶνε ἓνα τσιφλίκι. Ἐδῶ ὁ ὁδηγὸς μᾶς λέγει πῶς πρέπει νὰ ζητήσωμε ἀπὸ ἐκεῖ ἄλλον ὁδηγό, γιατί αὐτὸς δὲν ξέρει παραπάνω τὸ δρόμον. Περνοῦμε ἀκόμη ἓνα μικρὸ ποταμὸ και φθάνομε στὸ τσιφλίκι.

Ἄφ' οὗ ἤπιαμε καὶ γείμισαμε καὶ τὰ παγούρια μας, καθίσαμε στὸν αὐλόγυρο, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε. Οἱ ἄνθρωποι μᾶς ὑποδεχτήκανε μὲ καλωσύνη καὶ μᾶς περιποιήθηκαν. Στὴ μέση τῆς αὐλῆς κάτω ἀπὸ μιὰ σκεπαστή, ἔβραζαν κουκιά μέσα σὲ μιὰ χύτρα. Στὸ θαμπὸ φῶς, ποὺ ἔδιναν τὰ ἀνκμένα ξύλα, οἱ Ἀρχηγοὶ μελέτησαν μὲ τὴν πυξίδα τὸ χάρτη. Ἀλλὰ μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς μελέτες, χωρὶς ὁδηγὸ δὲν θὰ τὰ βγάζαμε πέρα.

Οἱ Ἀρχηγοὶ μᾶς ρωτοῦνε ἂν θέλουμε νὰ μεινώμε καὶ νὰ διανυκτερεύσωμεν ἐδῶ. Τὸ μέρος εἶνε θαυμάσιο. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ βρούμε στὸ Καβακλί τοὺς χαμένους συντρόφους; μακ, μὲ ὅλη τὴν κούρασί μας, τοὺς παρακαλοῦμε μὲ μιὰ φωνὴ νὰ προχωρήσωμε. Τότε οἱ Ἀρχηγοὶ ζήτησαν ὁδηγὸ. Οἱ κίλοι ἄνθρωποι ἀμέσως προσφερθήκανε νὰ μᾶς ὁδηγήσουν. Κι' ἔτσι μὲ νέο ὁδηγὸ καὶ μὲ νέες ἐλπίδες ξεκινοῦμε. Μπρὸς οἱ δύο ὁδηγοὶ καὶ ὁ ἱεροκέρυκας τοῦ Σώματος μιλοῦνε σιγανά. Πίσω οἱ Πρόσκοποι ἀκολουθοῦν.

Βλέποῦμε ἀπὸ μακριὰ φῶς.

— Καρδιά παιδιά! τὸ Καβακλί.

Ὁλοένα πλησιάζουμε πρὸς τὸ φῶς. Νομίζουμε πῶς;

σὲ 5-λεπτὰ θὰ βρισκόμαστε ἐκεῖ. Ἀλλὰ ποῦ! Τὰ 5 γίνονται 10 καὶ τὰ 10 γίνονται 20. Ἐαφνικὰ σταματοῦν οἱ πρῶτοι.

— Τί συμβαίνει;

— Ἀκούστηκε σφυριγματιῶ.

— Παιδιά! γιὰ σφυρίζετε!

Σφυρίζαμε καὶ περιμένουμε ἀπάντηση. Ἡ καρδιά μας χτυπᾷ δυνατὰ! Ἀκούγονται ἀπὸ μακριὰ κι' ἄλλα σφυρίγματα πολλά, φωνὲς καὶ συγχρόνως, ἕνα οὐρανόφαστος - ΖΗΤΩ - Βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα τῶν Προσκόπων.

Βρήκαμε τοὺς συντρόφους μας. Τοὺς σφίγγουμε μὲ ἀγάπη καὶ χαρὰ τὸ χέρι, σὰν νᾶχαμε νὰ ἰδωθοῦμε χρόνια. Ὁ ὁδηγὸς μᾶς δίχνει τὸ δρόμο ποὺ βγάζει στὸ Καβακλί, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀκούγονται τώρα καθαρὰ ἡ ὁμιλίες καὶ ἡ μουσικὴ ποὺ παίζει τὸ «Μαῦρο εἶν' ἡ νύχτα στὰ Βουνά» καὶ μᾶς κλονοχητίζει. — Εὐχαριστοῦμε τὸν καλὸ ἄνθρωπο, συντασσόμεθα καὶ μπαίνομε στὸ Καβακλί στὶς 10 τὸ βράδυ, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς.

Μυτιλήνη

ΑΔ. ΑΜ. 3η Ὀμάς

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΙΩΑΝΝΗΝ ΗΛΙΑΚΗΝ

Γενικὸν Διοικητὴν Δυτικῆς Μακεδονίας, ὡς Πρόεδρον

τῆς Π.Ε. Προσκόπων Δ. Μακεδονίας εἰς Κοζάνην

ΥΠΟ ΝΙΚ. ΓΥΠΑΡΗ Τ. Ε. ΦΛΩΡΙΝΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ 25 Μαρτίου ξημέρωσε. Μόλις ἡ πρωτοπορία τοῦ ἡλίου πύδθηκε νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆ ζῦπνησα, ἐνεδύθη καὶ ἔξηλθον. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἔφερν ἀκόμη τὰ ἴχνη τῆς νυκτός, καὶ τὰ πουλιά δὲν εἶχαν ἀρχίσει τὸ ἐωθινὸν των. Ἐνόμισα ὅτι ἤμην ὁ πρῶτος ποὺ βγῆκα, ἀλλ' ἠπατήθην. Μετὰ λίγα βήματα συνήντησα ἕνα ὄμιλον προσκόπων, παρὰ κάτω ἄλλον, μακρύτερα τρίτον. Τὴν 8ην π. μ. μετέβημεν ἐν σώματι εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ παρετάχθημεν ἔξωθεν αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ στρατοῦ. Ἐκεῖνοι εἶχαν ὄπλα, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲν εἶχαμεν . . . τοὺς κοντοὺς μας; Ἐπὶ κεφαλῆς δὲ εἶχαμεν τὴν εἰκόνα τῆς Πατρίδος μας καὶ σημαίαν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν μετέβημεν εἰς τὸ δημαρχεῖον, ἐκεῖθεν εἰς τὸ σχολεῖον ὁπόθεν καὶ διελύθημεν.

Τὴν 9ην μ. μ. συνεκεντρώθημεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Γυμνασίου, ἔνθα διάφοροι γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν μαθητῶν ἔλαβον χώραν. Ἐγείναν ἀγῶνες καὶ ἔβραξεύθησαν εἰς τὸν δρόμον ὁ Γ. Μόδης, καὶ εἰς τὴν σφιγρὰν ὁ Γ. Τῶγκος, ὁ μὲν τῆς α', ὁ δὲ τῆς β' ομάδος

βαθμοφόροι. Εἶθε ἀργότερον καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μας νὰ εἶναι νικηταί.

Τὴν 9ην μ. μ. ὄλαι αἱ ὀμαδες παρήλασαν ἔμπροσθεν τοῦ Γεν. Διοικητοῦ χειροκροτοῦντος τοῦ πλήθους. Μετὰ τὴν παρέλασιν αὐτὴν ἤρχισαν αἱ προσκοπικαὶ ἐπιδείξεις. Ἡ πρώτη ὀμάς ἐξετέλετε τὴν κατασκήνωσιν. Εἶς ἵππος (μεταγωγικὸν) ὑπέστη ἔξαφνα φοβερωτὴν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῶν κυρίων του. Τὸ ἐπ' αὐτοῦ φορτίον ἀνηπάγη, ἐν ριπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ ἐστήθησαν τεχνικώτατα τρεῖς σκηναὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους σάλπιγγος.

Καθ' ἃν χρόνον ἐξετελείτο ἡ κατασκήνωσις ἠκούσθησαν φωναί: φωτιά! φωτιά! συγχρόνως δὲ καπνὸς ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ Παρθεναγωγείου. Ἐν σχοινίον ριφθὲν εἰς τὸ παράθυρον ἐχρησίμευσεν ὡς κλίμαξ διὰ τῆς ὁποίας ἀνήλθον δύο πρόσκοποι καὶ ἔσβυσαν τὴν πυρκαϊάν (;) Ἡ το τέχνασμα τῆς Β' ομάδος.

Τέλος ἐδόθη τὸ παράγγελμα ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου «ἡ ὑπεράσπισις τῆς σημαίας». Ὅλοι παρεμέρησαν, ἔμεινε δὲ μόνον ἡ ὀμάς μας. Ὅπλα καὶ φυσίγγια ταχέως διενεμήθησαν εἰς

τούς προσκόπους, οί όποιοι παρετάχθημεν κατ' ένωμοτίας έμπροσθεν τῶν Ἐπιτελείου, συγχρόνως δέ ἡ β' ένωμοσία άνεχώρει νά λάβῃ τήν θέσιν τοῦ έχθροῦ.

— Προσοχή παιδιά! Ἡ διαταγή εἰδόθη. Ὅλοι τότε προχωρήσαμεν τροχάδην, καί κατελάβαμεν νάς έκ τῶν προτέρων ώρισμένως θέσεις έντός τοῦ χαρκώματος.

Ἐν τῷ μεταξῦ περίπολοι εξέτέλουν άνιχνεύσεις. Σκοποί έφρούρουν τάς προκεχωρημένως θέσεις. Ἀγγελιαφόροι έπηγαινούρχοντο μεταβιβάζοντες διαταγάς. Ἐνας ψιθύρος ήκούετο, ἡ δέ χαρά ἦτο έξωγραφισμένη εἰς τά πρόσωπα τῶν προσκόπων, εἰς τά όποια ὅμως μιά χρυσιά άνυπομονησίας προσέδιδε τὸ ὄφος έκείνο τὸ όποῖον έχει ὁ έτοιμος νά ώρμητήτῆ από τὸ χαρκόμα του στρατιώτης.

Ἀγγελιαφόρος ποδηλατιτῆς έφθασε βιαστικός. Κάτι ψιθύρισε τοῦ ύπαρχηγέοντος καί άνεχώρησεν. Ἡ λέξις «έφθοδος» διέτρεξεν από στόματος εἰς στόμα ὅλην τήν παράταξιν. Ἐνας πυροβολισμός εἰδωσε τὸ σύνθημα, καί τότε ὅλοι μέ τὰ όπλα, ὑπὸ τούς ἤχους τῶν σαλπίγγων, πεταχτήκαμε ακράτητοι έναντίον τοῦ έχθροῦ. Οἱ πυροβολισμοί ἦταν ἄφθονοι. Νόμιζες ὅτι ἦτο μάχη γιγάντων. Πληγωμένοι(;) ταχέως μετεφέροντο εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅπου εἰλάβανον τάς πρώτας βοηθείας. Ἐντός ὀλίγου ὁ έχθρός περιεκυκλώθη πανταχόθεν. Ἄνδρες, μή εγκαταλείψετε τήν σημαίαν μας. Ἦτο ἡ φωνή τοῦ έχθροῦ. Ὅλοι τότε συνεσπίχθησαν πέριξ τῆς σημαίας τήν ὁποίαν δέν ἤχημαλωτίσαμεν, παρά άφού έφονεύθησαν(;) πάντες οἱ υπερασπιττάι. Μετά τήν αἰχημαλώτισιν τῆς σημαίας κατήλθομεν. Τὸ πλῆθος χειροκροτοῦσε, αἱ γυναῖκες έκλαιον, ἀπό έν μειδίαμα δέ τοῦ Ἐφόρου μας ένόησα ὅλην τήν ευχαρίστησίν του διά τήν έπιτυχίαν.

Σήμερον έξετελέσαμεν γυμνάσια ψευδομάχης. Τά φυσίγγιά μας ἦσαν ἄσφαιρα. Τίς εἶδε ὅμως ἀργότερον ἔν δέν γίνουιν ένσφαιρα; Καί τότε μέσα στήν άντάρα τῆς μάχης, σέ κάθε κρότον σφαιρας κανονίου, θ' άπαντῶμεν μ' ένα : ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ! . . .

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 27 Μαρτίου 1919.

Α. Γραμματικός.

Ὁ τρόπος κ. Γενικῆ Διοικήτῆ, πὺ πρέπει νά διδάσκωνται αἱ εκθέσεις εἰς τὰ σχολεῖα εἶναι αὐτός καί μόνος. Ὁ διδάσκαλος, ὁ όποῖος εἰς τούς τέσσαρας τοίχους τοῦ σχολεῖου κατρακυλᾷ τὸν χρόνον του καί νομίζει ὅτι διδάσκει εκθέσεις, άπατάται. Ἄς ρίψη μιά ματιὰ εἰς τήν εκθεσιν τοῦ Ὑπαρχηγοῦ τῆς β' ομάδος Α. Γραμματικοῦ καί ἄς ακολουθήσῃ τήν μέθοδόν του, διότι αὕτη καί μόνη εἶναι ἡ μέθοδος ἡ φυσική τῆς έξωτερικεύσεως τῶν αἰσθημάτων τῆς παιδικῆς ψυχῆς.

Τὴν έσπέραν τῇ συμμετοχῇ καί πάλιν τῶν προσκόπων εγένετο λαμπαδηφορία καί εἰδόθη τήν νύκτα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Δημοτικῦ Σχολεῖου έσπερίς μέ πρόγραμμα εθνικόν.

Ἡ έπιτυχία τοῦ εορτασμοῦ τῆς εθνικῆς μας εορτῆς ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν, κατὰ τήν ὁμολογίαν πάντων, χάρις εἰς τήν συμμετοχῇ τῶν προσκόπων εἰς αὐτήν. Τὴν έπομένην δι' ἡμερησίας διαταγῆς έξέφρασα τήν πλήρη ευαρέσκειάν μου πρὸς τούς Προσκόπους Φλωρίνης.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Οἱ πρόσκοποι Φλωρίνης πρόθυμοι εἰς πᾶσαν περίστασιν εἶναι έτοιμοι νά βοηθοῦν ένίστε καί τάς Ἀρχάς. Οὔτω π. χ. τήν έποχὴν πὺ ἡ ὀστρακιά εκαινε θραύσιν καί οἱ κάτοικοι έξ άγνοίας δὲν εἰσέμβονον τὰ προφυλακτικά μέτρα τῆς άπομονώσεως τοῦ άσθενοῦς, τῆς προσφυγῆς εἰς τάς αρχάς κλπ. οἱ βχθμοφόροι τῆς α' καί δ' ομάδος έν κοινή συσκέψει εχώρισαν τήν πόλιν εἰς τμήματα μετέβησαν από σπιτι σέ σπιτι καί ὑπέδειξαν μέ πόνον τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχον ἔάν δέν ἠκολούθουν αὐτάς καί αὐτάς τάς συμβουλίας.

Οἱ βαθμοφόροι τῶν προσκόπων έν κοινή μυστικῇ συσκέψει άπεφάσισαν κάθε Σάββατον εἰς τὸ παζάρι νά επισκέπτωνται τούς διαφόρους πώλητάς καί νά ζητοῦν πληροφορίας περὶ τῆς τιμῆς τῶν έμπορευμάτων των μόνον εἰς τήν Ἑλληνικὴν γλώσσαν. Διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ νομίζουιν, καί έχουν δίκαιον, ὅτι θά κάμουν τούς χωρικούς νά αἰσθανθοῦν τήν ανάγκην νά μάθουν τήν γλώσσαν τοῦ Κράτους, τὸ όποῖον σήμεραν διοικεῖ τὸν τόπον τοῦτον.

Εἶθε τὸ παράδειγμα τῶν μικρῶν αὐτῶν νά ἐμιμοῦντο καί οἱ μεγάλοι, ἄν ὄχι ὅλοι, τοῦλάχιστον οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους. Πολλάκις εἶπον καί τώρα τὸ έπαναλαμβάνω «πολλές φορές εκεί πὺ άποτυγχάνει ὁ μέγας έπιτυγχάνει ὁ μικρός».

Εἰς τούς 26 προσκόπους, κατὰ τήν πρώτην συνάντησίν μας, εἶπον : «Παιδιά, έχω πεποιθήσιν, ὅτι έντός ὀλίγου χρόνου τὸ σώμα τῶν προσκόπων τῆς Φλωρίνης θά γίνῃ από τὰ πρώτα σώματα τοῦ Κράτους καί ὅτι θά έρχωνται εἰδῶ νά μελετοῦν τὸ σύστημά μας. Ἀπό σᾶς παιδιά έξαρτᾷται έντός ὀλίγου οἱ πρόσκοποι τῆς περιφερείας Φλωρίνης νά ὑπερβούν τούς 1000». Ἐχαμογάλασεν ὁ πρόσκοπος τότε Π. Μήτκας, νῦν ἀρχηγός τῆς ομάδος Πάτελη, καί εἶπε : «θαῦμα θαυμάτων», ὃ εἶσι μεθερμηνεύομενον «σάν πολλά μᾶς τὰ λές κύριε Ἐφορε».

Καί τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, χωρίς καί ἐγὼ τότε νά τὸ πιστεύω, εγένετο καί εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Φλωρίνης, ἄν δέν εἶναι σήμεραν, θά εἶναι έντός ὀλίγου 1000 προσκοπᾶκια χαϊδευτά καί γελαστά, ένδεδυμένα τήν σαγηνευτικὴν τῆς ψυχῆς προσκοπικὴν ένδυμασίαν.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΟΜΑΣ

Εἰς τὰς ομάδας τῆς Φλωρίνης συγκαταλέγεται καί ἡ Τουρκικὴ ομάδα, ὁ ἀρχηγέων τῆς ὁποίας μετὰ τῶν

βρῆμοφόρων τῆς ἑ' οὐράδος ἐπεσκέφθη ὁ Π. Ἰσίδερι
καὶ μοι ὑπέβλεψε τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν.

Πρὸς τὸν κ. "Εφορον τῶν Προσκόπων Φλωρίνης.

Περὶ τῆς ἐκδρομῆς εἰς Πισοδέρι

τῆς Β' ομάδος προσκόπων τὴν 10 Ἀπριλίον 1919

Μίαν ἑβδομάδα πρὸ τοῦ Πάσχα, θέλουσα νὰ ἐκδράμῃ μέχρι Πισοδέρη ἡ Β' ομάδα τῶν προσκόπων ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς εἰς τὸν νέον καὶ μὲ διανυγὴ ἀντιληψὶν ῥέκτην Νομάρχην μας, ὅστις εὐχαρίστως ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν του.

"Ἐγιναν αἱ δέουσαι προετοιμασίαι ὅπως δοθῆ εἰς τὸν ἐκεῖ λαὸν καὶ μία θεατρικὴ παράστασις. Τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐπεφάνη εἰς τὸν ὀρίζοντα ἓνα μαῦρο σύννεφο τὸ ὁποῖον ἔφερεν ὀρηκτικὴν βροχὴν, ἀλλ' ὁ καιρὸς ἤρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ διορθώνεται, τὰ σύννεφα ἐχάθησαν καὶ ἐπινέλαβεν αὐτὸς τὴν πρώτην του ὄψιν.

Τὴν 4 μ. μ. ἀνεχωρήσαμεν διὰ Πισοδέρη. Ἐπλησίαζεν ἡ νύξ καὶ τὸ ἡμέρωσ ἤρχισε νὰ προσδίδῃ εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ πεδιάδας μίαν ἄλλην ὄψιν· ἀπὸ κάθε γωνίαν ἐφαίνετο καὶ κάτι καινοφανές. Χιλιάδες ἀπατηλαὶ εἰκόνες.

"Ἡ πορεία μας συνέπεσε μὲ μίαν ὠραίαν σεληνοφώτιστον νύκτα. Τί καθαρὸς ἀήρ! Ἐπειδὴ δὲ εὐρισκόμεθα περὶ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ ἀρβικοῦ μηνὸς Ζυλιχίτζε ἡ σελήνη μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔπεμπε τὸ ὠραῖον καὶ γλυκὺ τῆς φῶς ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ θόλον, ἔλαμπε. Ἡ σελήνη ἢ ὁποία μὲ τὸ ἀγνὸ τῆς φῶς ὁμοίαζε μὲ δεκατετραεῖς τὶδα ὠραίαν, ντυμένην μὲ τοὺς λευκοὺς τῆς πέπλους, περιέλουζε μὲ τὰ φῶτα τὸν ὀρίζοντα καὶ ἄλλοτε πάλιν καλυπτομένη, ἀπὸ μέλανα πέπλον, ἄφηνε, πέριξ τῆς σκότητος. Θαυμάζοντες αὐτὴν τὴν σεληνοφώτιστον νύκτα, τὴν φωτοβόλον κόρην τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀστέρων ποὺ στόλιζαν τὸν οὐράνιον θόλον, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἕκτον χιλιόμετρον.

"Ἐκεῖ κατὰ τὰ ἔτη 1917—19 ἦτο τὸ στρατηγεῖον τῶν Γάλλων ἐνῶ τῶρα, ἔξαιρέσει μερικῶν ἡρεμπομένων κτιρίων ποὺ ἔμεναν οἱ βούλγαροι αἰχμάλωτοι καὶ τῶν φυλάκων των Συνεγαλέζων, τίποτε ἄλλο δὲν βλέπει τις.

Εἰς τὸ βον χιλμ. συναντῶνται δύο ἀμαξητοὶ ὁδοὶ· τὰς ἔκαμαν οἱ Γάλλοι. Ἡ ὁδὸς ἢ φέροισα εἰς Ἀρμέντοκο εἶνε ἡ ὁδὸς Φλωρίνης—Κορυτσᾶς τὴν ὁποίαν καὶ ἠκολουθήσαμεν καὶ τὴν 6,30 μ.μ. εἰσήλθομεν εἰς Ἀρμέντοκο. Ἡ νύκτα σιγὰ—σιγὰ ἐτελείωσεν εὐχάριστος καὶ ἡ πρώτη μὲ τὸ ἑλαφρὸν τῆς φῶς ἤρχισε νὰ φωτίζῃ τὰ πέριξ· μόλις αἱ πρώται ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐχρῦσιαν τὸν ὀρίζοντα καὶ ὄλα τὰ χρώματα τῆς ἰριδος ἐφάνησαν εἰς τὰς σιαγόνας τῆς πρωϊνῆς δροσού καὶ λαμποκοποῦσαν. Μετὰ ἀνάπασιν ὀλίγης ὥρας καὶ πρόγευμα ἐξηκολουθήσαμεν τὸν δρόμον μας.

Τὸ Ἀρμεντοκο ἀπέχον 8 χιλιομ. τῆς Φλωρίνης, εὐρίσκειται ἐντὸς κλιτύος τῆς κορυφῆς Γίκλα, μεταξὺ δύο ὄρεων, ἔχει δὲ 300 κατοίκους. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου ὑπάρχει ἓν ὠραῖον σχολικὸν ἴδρυμα. Οἱ κάτοικοι του ἀποζῶσιν ἐκ τῆς γεωργίας. Ὁ χεῖμαρρος Φέκα, ὅστις διέρχεται ἐκ Φλωρίνης, ἔχει τὰς πηγὰς

τοῦ ὑπερθεν τοῦ χωρίου τούτου. Διανύσαντες δύο χιλ. ἀπὸ τοῦ Ἀρμέντοκου ἠρχίσασμεν νὰ ἀνερχώμεθα τὴν κορυφὴν Γίκλα. Ἐκεῖ ἐντὸς ἐνὸς φυλακείου, φτιασμένου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Τούρκων καὶ μερικὰ ὑπόστρωμα κτισμένα ἀπὸ τοὺς Γάλλους, τίποτε ἄλλο δὲν συναντᾶται. Ἡ Γίκλα εὐρίσκειται μεταξὺ τῶν κορυφῶν Περιστερί καὶ Κβαῖντοσα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φλωρίνης—Κορυτσᾶς καὶ ἔχει ὕψος 1445 μέτρων. Μόλις περᾶσαμε τὴν κορυφὴν ἤρχισε νὰ φαίνεται καὶ τὸ Περιστερί. Κτυπᾷ στὸ μάτι ἡ ἀστικὴ Σχολὴ τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ἐκεῖ ὁ ἀρχιμανδριτῆς Μόδεστος. Εἰς τὰς 9 εἰσήλθαμεν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σκοπὸν μας.

Μᾶς ὑπεδέχθησαν ὁ Ν. Λιάκος, μαθητῆς τῆς ἑ' τάξεως τοῦ γυμνασίου Φλωρίνης, καὶ οἱ Πρόσκοποι Πισοδέρη. Ὁ καιρὸς ἦτο καλὸς καὶ τὸ Πισοδέρη γεμάτο μὲ πρασινάδες καὶ δένδρα καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἦτο στολισμένο μὲ ἀδάμαντας, ὑακύνθους, σμαράγδους, καὶ σμαλτωμένο εἰς μίαν ὠραίαν εἰκόνα.

Μετὰ ἀνάπασιν 2 ὥρων ἐπήγαμεν εἰς ἐπισκέψεις. Εἰς κάθε μέρος ἐγινόμεθα ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας ὑποδοχῆς· στοῦ κ. Λιάκου μᾶς προσεφέρθησαν ζαχαρωτὰ, κυρέδες κτλ. Ἐκφράζω τὰς ἐκ ψυχῆς εὐχαριστίας ὄλων μας διὰ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν ἧς ἐτύχαμεν τόσον παρὰ τῶν κατοίκων Πισοδέρη ὅσον καὶ τῶν Προσκόπων. Ὁ κ. Λιάκος, ἀνήκει εἰς πλουσίαν καὶ εὐγενῆ οἰκογένειαν τοῦ Πισοδέρι ἣτις διαβλέπει εἰς αὐτὸν λαμπρὸν μέλλον· τὸν εὐχαριστῶ εὐκρινῶς διὰ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν.

Τὴν 1ην ὥραν μ.μ. μετέβημεν εἰς τὰ προετοιμαθέντα κοιταζομενά μας. Μετὰ δίωρον ἀνάπασιν συνήχθημεν ὅλοι καὶ ἐπισκεφθῆμεν τὸν Πάρεδρον καὶ ἄλλους προκρίτους τοῦ χωρίου. Εἰς τὰς 4 μ.μ. ὁ καιρὸς μετέβαλε τὴν ἡρεμίαν του καὶ ἐνῶ ἐγγέλα ἤρχισε νὰ κλαίῃ, ἔλαβε μίαν τραχεῖαν ὄψιν.

Μαῦρα νέφη ἤρχισαν νὰ φαίνωνται εἰς τὸν ὀρίζοντα ὁ σφοδρὸς ἄνεμος φυσοῦσε. Βαθμηδὸν ἡ σφοδρότης τοῦ καιροῦ ἠῦξανε καὶ τὰ νέφη ἔφεραν δυνατὴν βροχὴν μᾶς ὥρας. Ἐπειτα ὁ καιρὸς ἐπανάλαβε τὴν πρώτην του κατάστασιν, ἓνας δυνατὸς ἥλιος ἐξέσταινε τὰ πάντα, ἀλλὰ πάλιν μετεβλήθη καὶ ξανάρχισε νὰ βρέχῃ.

5. Τὸ Πισοδέρη εὐρίσκειται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φλωρίνης—Κορυτσᾶς εἶνε κτισμένο ἐπὶ κλιτύος τοῦ Κβαῖντοσα, ἀπέχοντος 20 χιλμ. τῆς Φλωρίνης, ἡ κορυφὴ εὐρίσκειται εἰς ὕψος 2100 μέτρων. Ἐχει 175 οἰκίας καὶ 1200 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι εἶνε ἔμποροι· ἔζησαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην· ἡ ζωὴ των εἶνε εὐρωπαϊκὴ. Τὸ κλίμα του εἶνε εὐχάριστον, ἡ θέα μαγευτικὴ, τὰ νερὰ ὠραία. Ἐχει κανονικὰς οἰκίας καὶ ἀνθρώπους μὲ καλὴν συμπεριφορὰν καὶ πεπολιτισμένους.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Ε ΔΩΚΑΤΕ κ. Ἀρχιεροὶ ππραγγελία πτὴν ἀποθήκη τοῦ Σώματος γὰ «Ἐλεγχὸ Μαθητευομένων» (πρὸς δρχ. 1,60) καὶ Προσκόπων (πρὸς δρ. 2.80) :